

Međustranački *dijalog*

Evropski parlament – Narodna skupština

RADNI DOKUMENT

Druga faza Međustranačkog dijaloga (druga runda)

Druga runda druge faze procesa Međustranačkog dijaloga sa Narodnom skupštinom Republike Srbije, uz posredstvo Evropskog parlamenta održala se 17. i 18. septembra u Beogradu. Fokus dijaloga je bio na pronalaženju konsenzualnih rešenja za ostvarivanje pravičnog pristupa medijima i integriteta izbornog procesa, u skladu sa dva osnovna načela: predložena rešenja ne bi trebalo da budu u suprotnosti sa postojećim pravnim okvirom i trebalo bi da budu u skladu sa preporukama OEBS/ODIHR-a iz prethodnih izbornih ciklusa, izveštajima Evropske komisije o napretku zemlje i godišnjim rezolucijama Evropskog parlamenta.

Kofasilitatori su istakli ulogu, nadležnost i odgovornost Vlade, parlamenta i nadležnih organa u pogledu odgovarajućeg sprovođenja trenutno aktuelnog pravnog okvira, kako bi se obezbedili fer uslovi za političke stranke. Pored toga, na dijalogu su pozvane institucije Srbije da preduzmu dodatne mere koje će dovesti do opšteg unapređenja izbornih uslova, povećanja poverenja u izborni proces i uspostavljanja jednakih uslova uoči predstojećih izbora, pre svega za dobrobit građana. Isto tako, kofasilitatori su pozvali sve emitere u Srbiji da se strogo pridržavaju najviših standarda uravnoteženog i objektivnog izveštavanja u skladu sa zakonom. Na dijalogu se govorilo i o pitanju zloupotrebe javnog položaja od strane javnih funkcionera u predizbornom periodu.

Na osnovu Zaključaka sa Međustranačkog dijaloga iz jula 2021. godine, na dijalogu je bilo reči o rešenjima koja su predložena u radnom dokumentu, i ona su detaljno razmatrana, a odraz su ključnih pitanja koja utiču na izborni proces u Srbiji. Kofasilitatori su predložili više izvodljivih mera čiji je cilj unapređenje izbornih uslova uoči narednih izbora.

Kofasilitatori su, između ostalog, postigli dogovor o uspostavljanju privremenog nadzornog tela koje bi se sastojalo od dvanaest članova, od kojih bi šest bilo na predlog Regulatornog tela za elektronske medije (REM) i šest članova (format 3+3) iz redova celokupne opozicije u zemlji koje bi predložio predsednik Narodne skupštine nakon konsultacija sa kofasilitatorima Međustranačkog dijaloga. To telo će, između ostalog, pratiti rad medija, RTS, RTV i privatnih nacionalnih emitera i obaveštavati javnost o svojim nalazima.

Međustranački *dijalog*

Prema predlogu, REM će takođe usvojiti obavezujući pravilnik za Javni medijski servis (RTS i RTV) u skladu sa preporukama OEBS/ODIHR radi boljeg regulisanja izborne kampanje, kao i odgovarajuće preporuke za privatne emitere.

Kofasilitatori su takođe dogovorili da se privremeno doda šest članova (format 3+3) stalnom sastavu Republičke izborne komisije iz reda celokupne opozicije u zemlji kako bi se povećalo poverenje u izborni proces.

Dogovorili su se da usvoje konkretne mere za unapređenje integriteta izbornog procesa, uključujući periodično objavljivanje i kontrolu Biračkog spiska.

Kofasilitatori su istakli hitnost izmene finansiranja troškova izborne kampanje iz budžeta kako bi se obezbedila ravnopravnija raspodela finansijskih sredstava među podnosiocima izbornih lista.

Fasilitatori Međustranačkog dijaloga istakli su važnu ulogu nacionalnih manjina i potrebu da se unaprede uslovi za njihovo učešće u izbornom procesu.

Pravovremeno sprovođenje predloženih rešenja od suštinske je važnosti za ostvarivanje inkluzivnijeg izbornog procesa, a sve uključene institucije, političke stranke i platforme obavezuju se da će sprovoditi ove zaključke u dobroj veri. Kao rezultat, „Tabela mera i proces njihovog sprovođenja“ je dogovorena od strane kofasilitatora i predstavljena učesnicima MSD.

Kofasilitatori su podsetili učesnike da uspeh u unapređivanju izbornih uslova i opšte političke klime u zemlji zavisi od političkih aktera, donosioca odluka i institucija u Srbiji. Evropski parlament će nastaviti da pomaže Srbiji i Parlamentu Srbije i da ih podržava u procesu razvoja i reformi.

Biće organizovana provera napretka koji je ostvaren u sprovođenju ovih zaključaka.

Kofasilitatori Međustranačkog dijaloga apeluju na vlasti da pozovu OEBS/ODIHR i Evropski parlament da pošalju posmatračke misije koje bi posmatrale izbore.